

Geneesmiddelen zijn gevaarlijk

Peter Gøtzsche „Het wordt tijd dat mensen in opstand komen tegen de farmaceutische industrie.”

Sander Voormolen 16 november 2015

Gooi alle medicijnen maar het raam uit. „Dat zou niet eens zo'n gek idee zijn”, zegt Peter Gøtzsche op een hotelkamer in Amsterdam. „We zouden veel minder pillen moeten slikken dan we op dit moment doen. Als je je bedenkt dat medicijnen, na kanker en hart- en vaatziekten, de op twee na grootste doodsoorzaak zijn, dan is het duidelijk dat we er een hoop uit het raam zouden moeten gooien.”

Gøtzsche is hoogleraar opzet en analyse van klinisch onderzoek in Kopenhagen. Dit weekend verscheen zijn boek *Dodelijke medicijnen en georganiseerde misdaad* in Nederlandse vertaling. De oorspronkelijke uitgave in het Deens en Engels deed al veel stof opwaaien in de medische wereld. Gøtzsche beschuldigt de farmaceutische industrie onomwonden van 'maffiapraktijken', en daarmee gaat hij veel verder dan andere schrijvers die de farmaceutische industrie bekritiseerden.

Peter Gøtzsche: „De hele gezondheidszorg is corrupt. De industrie koopt iedereen om die in de weg staat.”

Er is weinig verschil met de georganiseerde misdaad, zegt Gøtzsche, want de farmaceutische industrie gaat letterlijk over lijken om zijn doel te bereiken: woekerwinsten maken. „Geneesmiddelen zijn veel gevaarlijker dan mensen beseffen, daarom heb ik dit boek geschreven”, zegt Gøtzsche.

Hij spreekt deels uit eigen ervaring, zelfs als 'spijtoptant' van de farma. Nadat hij in de jaren 70 zijn studie biologie en scheikunde had afgerond, lukte het hem niet om werk te vinden. Zijn grootvader, die huisarts was, raadde hem aan in de farmaceutische industrie een baan te zoeken. Gøtzsche werd artsbezoeker voor het Zweedse bedrijf Astra. Al snel ondervond hij dat het zijn taak was zoveel mogelijk geneesmiddelen te slijten, zonder dat de gezondheid van de patiënten op de eerste plaats kwam. Als productmanager werkte hij mee aan trucs om geneesmiddelen effectiever te doen lijken en te stimuleren dat ze voor steeds meer verschillende klachten werden voorgeschreven.

Dat zette hem aan het denken; het druiste steeds meer in tegen zijn gevoel. Hij verliet de industrie en was in 1993 betrokken bij de oprichting van de Cochrane Collaboration, een organisatie van medici die zich inspannen om alle bewijzen van de werking van bestaande medicijnen geregeld tegen het licht te houden. Bedrog en manipulatie waren geen uitzondering - dat was de standaard handelswijze van de farmaceutische industrie, ontdekte Gøtzsche, die snel radicaler werd in zijn opvattingen.

Welke reacties kreeg u op uw boek?

„Ik heb veel brieven gekregen van patiënten die zeiden dat ze naar aanleiding van mijn boek gestopt waren met het nemen van sommige medicijnen. En ik heb zelfs berichten gekregen dat ze zich beter voelden na het verminderen van hun medicijngebruik. Ook kreeg ik verrassend positieve reacties van artsen op mijn boek. Zelfs van artsen die op de loonlijst van de farmaceutische industrie staan. Ze zijn blij dat ik het uitspreek voor hen. Natuurlijk zeggen zij zelf niets, want dan krijgen ze geen geld meer. Dokters zijn niet gek.

PETER GØTZSCHE

De Deense bioloog en chemicus Peter Gøtzsche (65) begon zijn carrière in de farmaceutische industrie. Maar hij raakte gedesillusioneerd, omdat Big Pharma volgens hem alleen uit is op winst en niet op genezing van mensen. Tegenwoordig is hij hoogleraar opzet en analyse van klinisch onderzoek aan de Universiteit van Kopenhagen.

„Dat is het hele idee: de hele gezondheidszorg is corrupt. Het geld van de industrie zit overal. Ze kopen iedereen om die in de weg staat. Niet alleen artsen, maar ook patiëntenorganisaties, autoriteiten, zelfs ministers van gezondheid.”

Een minister?

„Ja, dat was de Italiaanse minister van gezondheid, nu we het toch over de maffia hebben.”

Overdrijft u niet vreselijk?

„De mensen die dat zeggen, hebben mijn boek niet gelezen. Het is makkelijke kritiek, maar als ze mijn boek echt zouden lezen dan zouden ze zien dat ik alles wat ik zeg gedocumenteerd heb.”

Toch heeft de Cochrane Collaboration, waaraan u verbonden bent, onlangs afstand genomen van uw standpunten.

„Je zou ze eens moeten vragen waarom ze dat deden. Ik heb geen meningen, ik heb feiten. Wie of wat willen ze beschermen? De medicijnenindustrie staat te juichen als zij met zulke verklaringen komen. En de industrie gebruikt het tegen mij. Maar hoe kunnen ze dat nou beweren terwijl Cochrane een *evidence based* organisatie is, en mijn hele boek doorvrocht *evidence based* is?”

U identificeert in uw boek alle misstanden, maar hoe moet het anders?

„Nummer één is: artsen moeten onder geen enkele voorwaarde meer geld of gunsten aannemen van de farmaceutische industrie. Je kunt niet met twee petten op zitten, want de belangen van de industrie en de patiënt staan diametraal tegenover elkaar. De farma-industrie wil dat we zoveel mogelijk medicijnen nemen, en in mijn boek laat ik zien dat dit een enorm aantal mensen het leven heeft gekost. Een advocaat kan niet voor twee partijen optreden, dus hoe kunnen dokters denken dat zij daartoe in staat zijn?

„Een ander heel belangrijk punt is dat de farma-industrie niet langer zijn eigen geneesmiddelen zou moeten testen. Ze kunnen zo zelf voor rechter spelen en hun resultaten manipuleren. Het is volkomen belachelijk dat we de industrie alle redenen in de wereld geven om oneerlijk te zijn, want zij kunnen miljarden verdienen door te sjoemelen. En we kunnen niet controleren wat ze precies doen, want we hebben geen toegang tot hun ruwe data. Het geneesmiddelenonderzoek zou volledig in overheidshanden moeten komen.”

Daar is al veel aan gedaan: snoepreispjes, douceurtjes voor artsen zijn verboden.

„Maar artsen moeten tegen alles nee zeggen. Als een farmabedrijf je vraagt als commissaris of consultant, en je wordt daarvoor betaald of je krijgt andere voordelen, moet je nee zeggen als arts. Het beïnvloedt je in de verkeerde richting. Wat is er mis met gratis advies geven?”

Maar tegenwoordig melden de meeste wetenschappers toch netjes hun belangen, is dat niet voldoende?

„Nee, dat is een schijnoplossing. Natuurlijk is dat niet voldoende, je moet helemaal geen geld aannemen. Je lost de problemen niet op door er een stickertje op te plakken. Als iemand een disclaimer maakt 'ik ben mijn vrouw ontrouw', zou dat goed zijn? Of als iemand zegt 'ik ben een prostituee in mijn vrije tijd'. En ik denk dat dokters zich als prostituees gedragen als ze dat geld accepteren, en tegelijkertijd beweren dat het hen helemaal niet beïnvloedt. Vermelding van belangen kan het probleem ook alleen maar groter maken. Dan zou je namelijk nog veel vooringenomener kunnen zijn omdat je toch al je belangen hebt aangegeven. Er is dan geen reden meer om jezelf beperkingen op te leggen. Dat bedoel ik dus!”

U zegt het zo extreem. Gaan artsen zo wel naar u luisteren?

„Natuurlijk doen ze dat. Want ik ben niet alleen, er zijn meer mensen die er zo over denken. Maar het wordt wel tijd dat mensen wakker worden en in opstand komen. Er was grote verontwaardiging over het sjoemelen van Volkswagen. Maar wat zou het? We gaan er niet aan dood. Maar waarom maken mensen zich niet druk om het sjoemelen met geneesmiddelen, waarbij wel veel doden vallen? Dat begrijp ik niet.”

Mail de redactie

Advertentie

Een deeltijdstudie is durf hebben

Doorstuderen is een vereiste in de veranderende banenmarkt. Niet iedereen doet dit op dezelfde manier. Toch zijn er verschillende voorwaarden waar je rekening mee moet houden voordat je door gaat studeren. [Lees hier verder](#)

Trending

Veel gedeeld

JONGE ADVOCATEN
Zo kom je binnen bij een topkantoor

ASSOCIATIEVERDRAG
Alles wat je moet weten over het Oekraïne-referendum op 6 april

Lees ook deze artikelen

NEUROLOGIE

'Kluisde blik? Daar heb ik nooit in geloofd'

Rien Vermeulen waagde het om op televisie de foute diagnoses van Ernst Jansen Steur te relativeren.

12 MAART 2016

DATABANK

Zo kan je efficiënter omgaan met hele dure medicijnen

Welke arts welk medicijn voorschrijft en hoe dat werkt, staat bij ziekenhuisgroep Santeon sinds kort in een databank.

14 JANUARI 2016

Advertentie

Toon® Thermostaat
Met direct inzicht in je energieverbruik. Ontdek Toon® en bespaar tot 10% op je energiekosten!

Vodafone Super Aanbieding
Profiteer nu van de beste Vodafone deals!

Nieuwe Scootmobiel Kopen?
Vergelijk en Bespaar tot 30%. Vraag in 1 Minuut 3 Offertes aan!